

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ КРИМІНОЛОГІЇ

для студентів

спеціальності

081 Право

освітньо-професійної програми

Право

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1369

Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

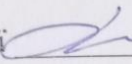
« _____ » 20 23 р.

Київ-2023

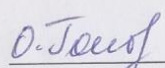
Розробник: Грищенко Л.В., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

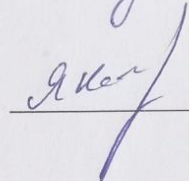
Викладач: Грищенко Л.В., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства
Протокол від 31 серпня 2022 року № 1

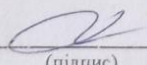
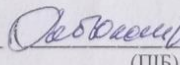
Голова циклової комісії Юлія РЯБОКОНЬ

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2022 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора
з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20~~22~~²³ н.р. (підпис) (ПІБ), «31» 08 2023 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	3
Семестр	5/6
Кількість змістовних модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи кримінології» є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії та практики основ кримінології, формування у них прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації та практичній діяльності взагалі.

Завданням навчальної дисципліни «Основи кримінології» є надання студентам ґрунтовних знань теорії кримінології, і вдосконалення сфери правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних із здійсненням юридичної діяльності. Підвищення вимог до майбутніх фахівців з правознавства, які вимагають наявності ще ґрунтовніших знань кримінології та практичних навичок застосування правових норм при здійсненні юридичної діяльності.

Розвиток у студентів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення курсу; закріплення навиків самостійного аналізу законодавства і правозастосовчої практики.

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	1-10
ЗК-2	Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії	1-10
ЗК-5	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи	1-10
ЗК-7	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	4-10
Фахові компетентності		
ФК-1	Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.	6-10
ФК-14	Уміння визначати межі караності суспільно-небезпечних діянь, підстави та умови звільнення від кримінальної відповідальності та покарання, самостійно розробляти проекти кримінально-процесуальних документів.	7-10
ФК - 18	Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	5-10
Предметні компетентності		
	Знати, розкривати, пояснювати основні терміни кримінології	1-2
	Знати, називати, аналізувати нормативно-	7,9,10

	правові акти, що регулюють кримінологічну діяльність	
	Знати, вміти пояснювати, грамотно використовувати основну термінологію в галузі кримінології	3-10
	Бути здатними порівнювати національну науку кримінологію з міжнародним досвідом	8, 10
	Знати, пояснювати зміст і структуру кримінології, вміти ними користуватися, знаходити необхідну інформацію, співвідносити норми права з реальними життєвими ситуаціями	2-6, 10
	Юридично грамотно коментувати, пояснювати обставини взаємовідносин, що виникають в галузі кримінології, надавати консультації щодо можливостей подальшого розвитку подій, розв'язання та уникнення суперечливих ситуацій	4-8
	Знати порядок дій, що вчиняють посадові особи та громадяни України при виконанні професійної діяльності	9-10

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- володіє письмовою та усною державною мовою, правильно вживати правову термінологію (ПРН-1);
- визначає види ділової документації в професійній діяльності юриста (ПРН-3);
- визначає юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів (ПРН-9);
- здійснює кримінально-правову кваліфікацію злочину (ПРН11)
- знає, розкриває, пояснює основні терміни кримінології;
- знає, називає, аналізує нормативно-правові акти, що регулюють кримінологічну діяльність;
- знає, пояснює, грамотно використовує основну термінологію в галузі кримінології;
- порівнює національну науку кримінологію з міжнародним досвідом;
- знає, пояснює зміст і структуру кримінології, знаходить необхідну інформацію, співвідносить норми права з реальними життєвими ситуаціями;
- юридично грамотно коментує, пояснює обставини взаємовідносин, що виникають в галузі кримінології, надає консультації щодо можливостей подальшого розвитку подій, розв'язання та уникнення суперечливих ситуацій;

- знає порядок дій, що вчиняють посадові особи та громадяни України при виконанні професійної діяльності;
- знає зміст і структуру найважливіших видів документів та бути готовими їх використовувати у практичній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовний модуль 1. Кримінологія як наука							
Тема 1. Поняття, предмет, завдання і функції кримінології	10	4	2				4
Тема 2. Місце кримінології в системі наук. Система кримінології	10	4					6
Тема 3. Історія розвитку кримінології	10	4	2				4
Модульний контроль	2						
Змістовний модуль 2. Злочинність та її ознаки							
Тема 4. Поняття злочинності та її види	10	4	2				4
Тема 5. Кількісна та якісна характеристика злочинності	8	2					6
Тема 6. Латентна злочинність	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом :	52	20	8				28
Змістовний модуль 3. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Віктимологія							
Тема 7. Поняття особи злочинця	4	2	2				4
Тема 8. Структура особи злочинця	9	2					4
Тема 9. Соціальне та біологічне в особі злочинця	2	2					4
Тема 10. Поняття віктимології. Класифікація і типологія жертв злочину	11	4	2				2
Модульний контроль:	2						
Разом:	30	10	4				14
Всього	90*	30	12				42

* із врахуванням МКР

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Кримінологія як наука

Лекція 1. Поняття, предмет, завдання і функції кримінології (4 год.)

Предмет кримінології. Методи кримінології. Поняття кримінології.

Основні поняття теми: основні концептуальні положення кримінологічної науки, проблеми боротьби зі злочинністю на сучасному етапі розвитку України. Озброєння суб'єктів профілактичної діяльності необхідним обсягом знань у сфері реалізація норм права, правове регулювання діяльності.

Основна література: 1, 2, 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Семінар 1. Поняття, предмет, завдання і функції кримінології (2 год.)

Лекція 2. Місце кримінології в системі наук. Система кримінології (4 год.)

Виникнення кримінології, як науки, визначення її місця в системі наукового пізнання. Визначення природи кримінології як соціально-правової науки. Узагальнення науково-практичної інформації кримінології.

Основні поняття теми: виникнення кримінології, як науки; визначення її місця в системі наукового пізнання; визначення природи кримінології; узагальнення науково-практичної інформації кримінології.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Лекція 3. Історія розвитку кримінології (4 год.)

Вивчення генезису зародження науки кримінології і її становлення. Напрями кримінологічних досліджень в Україні та світі.

Основні поняття теми: кримінологічні школи та історія їх виникнення; вивчення причин злочинів; кримінологічні теорії та кримінологічні установи

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 3-8.

Семінар 2. Історія розвитку кримінології (2 год.)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Злочинність та її ознаки

Лекція 4. Поняття злочинності та її види (4 год.)

Злочинність, як складне соціально-правове явище; визначення поняття злочинності в юридичній літературі; зміст поняття «злочинність» ; мінливість злочинності .

Основні поняття теми: злочинність, як соціально-правове явище; визначення поняття злочинності; зміст поняття «злочинність» та мінливість злочинності .

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-5.

Семінар 3. Поняття злочинності та її види (2 год.)

Лекція 5. Кількісна та якісна характеристика злочинності (4 год.)

Кількісна та якісна характеристика злочинності. Стан злочинності. Коефіцієнт злочинності. Характер и структура злочинності.

Основні поняття теми: характеристика злочинності; стан злочинності та коефіцієнт злочинності; характер та структура злочинності.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Лекція 6. Латентна злочинність (2 год.)

Показники злочинності. Фактична злочинність. Латентна злочинність. Механізм утворення латентної злочинності. Методи, за допомогою яких можна виявити латентну злочинність.

Основні поняття теми: Показники злочинності; фактична злочинність; латентна злочинність та механізм утворення латентної злочинності. Методи, виявлення латентної злочинності.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Семінар 4. Латентна злочинність (2 год.)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Віктимологія

Лекція 7. Поняття особи злочинця (2 год.)

Особистість злочинця. Соціальна якість, що є сутністю конкретної особи. Поняття «особистість злочинця». Кримінологічне вчення про особу злочинця.

Основні поняття теми: соціальна якість, що є сутністю конкретної особи та поняття «особистість злочинця». Кримінологічне вчення про особу злочинця. Кримінологічне вивчення особистості злочинця.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Семінар 5. Поняття особи злочинця (2 год.)

Лекція 8. Структура особи злочинця (2 год.)

Класифікації злочинців, їх угруповань і типології. Система ознак особи злочинця. Структура особи злочинця та його типологія.

Основні поняття теми: класифікації злочинців, їх угруповань і типології; система ознак особи злочинця; структура особи злочинця та його типологія.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10.

Лекція 9. Соціальне та біологічне в особі злочинця (2 год.)

Вивчення особи злочинця. Проблема співвідношення соціального й біологічного у особі злочинця. Психофізіологічні особливості, стан фізичного та психічного здоров'я, у тому числі психічні аномалії в межах осудності, а також індивідуальні психологічні риси характеру, вольової та емоційної сфери злочинця.

Основні поняття теми: Однією з головних проблем є проблема співвідношення соціального й біологічного при вивченні особи злочинця; психофізіологічні особливості, а також стан фізичного та психічного здоров'я; психічні аномалії в межах осудності; індивідуальні психологічні риси характеру, вольової та емоційної сфери злочинців.

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10 .

Лекція 10. Поняття віктимології. Класифікація і типологія жертв злочину (2 год.)

Проблема вивчення поведінки потерпілих при здійсненні конкретних злочинів. Вивчення механізму злочинної поведінки. Проблеми віктимології. Основні терміни: «жертва злочину», «потерпілий», «віктимність», «віктимізація», «віктимологічна профілактика».

Основні поняття теми: проблема вивчення поведінки потерпілих; механізм злочинної поведінки; проблеми віктимології; основні терміни: «жертва злочину», «потерпілий», «віктимність», «віктимізація», «віктимологічна профілактика».

Основна література: 1- 5 . *Додаткова література:* 1-10 .

Семінар 6. Поняття віктимології. Класифікація і типологія жертв злочину (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Основи кримінології» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю.

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	5	5	4	4
Відвідування семінарів (практичних)	1	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30						
Разом			63		52		51
Максимальна кількість балів		166					
Розрахунок коефіцієнта		2,76					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1	Основні елементи предмета кримінології	5
2	Детермінанти злочинності	5
3	Зміст поняття «злочинність»	5
4	Мінливість злочинності	5
5	Співвідношення між окремими видами та групами злочинів у структурі злочинності	5
6	Сучасний стан (рівень) злочинності в Україні	5
	Разом	30

Критерії оцінювання самостійної роботи.

5 балів – завдання виконані в повному обсязі, студент має системні, дієві знання, володіє понятійним апаратом, відповіді на запитання вичерпні й аргументовані, не мають помилок.

4 бали – робота виконана в повному обсязі, але має деякі неточності і незначні помилки; достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету та адаптивності при доборі потрібного матеріалу.

3 бали – поверхневе знання змісту тем з дисципліни, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у розумінні навчального предмету.

2 бали – студент знайомий з матеріалом, але не виділяє основних положень, допускає суттєві помилки, які викривлюють зміст, не вміє користуватися термінологією і поєднувати теоретичні засади з практичним їх втіленням.

1 бал – не виявляє розуміння матеріалу, має розрізненні знання, допускає грубі помилки, обсяг виконаного завдання менше 20%.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення модульного контролю – модульна контрольна робота

Форма проведення – письмова.

Час проведення – 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання:

Письмові відповіді на теоретичні питання (розв'язання юридичних задач) оцінюються в залежності від правильності та повноти відповіді.

Виконання тестових завдань оцінюється в 1 бал за кожну правильну відповідь

Письмові відповіді на 2 теоретичних питання – 15 балів

Виконання 10 тестових завдань – 10 балів.

Всього буде проведено 3 МКР, максимальна кількість балів 75 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю залік у 5 семестрі

Умова допуску – виконання всіх видів практичних завдань з дисципліни і отримання від 60 до 100 балів за семестр.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Кількість балів	Оцінка
100-90	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
69-74	Задовільно
60-68	Достатньо
0-59	Незадовільно

7. Навчально-методична картка дисципліни «Основи кримінології»

Разом: 90 год., лекції - 30 год., семінарські заняття - 12 год., самостійна робота – 42 год., підсумковий контроль – 2 год.

Модуль	МОДУЛЬ 1.			МОДУЛЬ 2.			МОДУЛЬ 3.			
Тема модуля	1. Кримінологія як наука			2. Злочинність та її ознаки			3. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Віктимологія			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	Тема 1. Поняття, предмет, завдання і функції кримінології	Тема 2. Місце кримінології в системі наук. Система кримінології	Тема 3. Історія розвитку кримінології	Тема 4. Поняття злочинності та її види	Тема 5. Кількісна та якісна характеристика злочинності	Тема 6. Латентна злочинність	Тема 7. Поняття особи злочинця	Тема 8. Структура особи злочинця	Тема 9. Соціальне та біологічне в особі злочинця	Тема 10. Поняття віктимології. Класифікація і типологія жертв злочину
Теми семінарських занять	Тема 1. Поняття, предмет, завдання і функції кримінології		Тема 3. Історія розвитку кримінології	Тема 4. Поняття злочинності та її види		Тема 6. Латентна злочинність	Тема 7. Поняття особи злочинця			Тема 10. Поняття віктимології. Класифікація і типологія жертв злочину
Види поточного контролю			Модульна контрольна робота			Модульна контрольна робота				Модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	Залік									

8. Рекомендована література

Базова

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131.
3. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11.06.2009 р. №1506-VI// Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 45. – ст. 691.
4. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22.06.2000 р. № 1835-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – ст. 338.
5. Міжнародно-правові акти та законодавство окремих країн про корупцію / За ред. Б.В. Романюка і М.І. Камлика. – К., 1999. – 480 с.

Допоміжна

1. Біленчук П.Д., Романюк Б.В., Цимбалюк В.С. та ін. Комп'ютерна злочинність: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2019. – 240 с.
2. Виявлення та попередження зловживань, що пов'язані з реформуванням власності в аграрному секторі економіки. Методичні рекомендації. – К., 2017. – 152 с.
3. Гега П.Т. Деякі особливості банкрутства в Україні та недоліки правового регулювання // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2014. – № 9. – С. 143–145.
4. Грек Б.М. Кримінально-правова характеристика об'єктивної сторони рейдерства та його відмінність від суміжних злочинів // Адвокат. – 2019. – №9 (108). – С. 9.
5. Грек Б.М. Окремі аспекти кримінально-правової характеристики рейдерства в Україні // Вісник господарського судочинства. – 2019. – №5. – С. 56.
6. Джу́жа О.М., Моїсеєв Е.М., Василевич В.В. Кримінологія. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2021. – 368 с.
7. Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності. Кримінально-правова характеристика. – К., 2013. – 924 с.
8. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. – Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – К.: «Ін Юре», 2007. – 424 с.; – Кн. 2:
9. Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. – К.: «Ін Юре», 2007. – 712 с.;
10. Практична кримінологія. – К.: «Ін Юре», 2018. – 320 с.